

**ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE
2020. GODINE**

Razred ili kategorija natjecanja: **8. razred**

Zaporka

 _____

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova Županijskog povjerenstva

1. _____
2. _____
3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

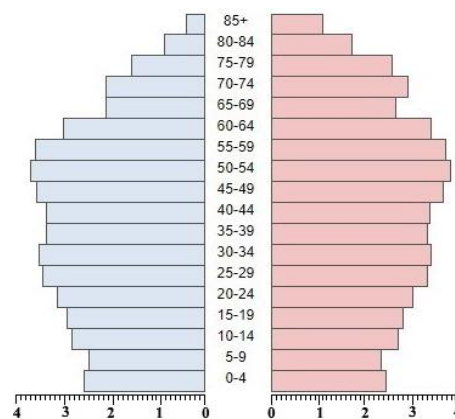
Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

PRVIH PET ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ GRAFIČKIH PRILOGA.

- 1** 1. Naziv strukture stanovništva prikazane na dijagramu (desno) je _____ struktura stanovništva.

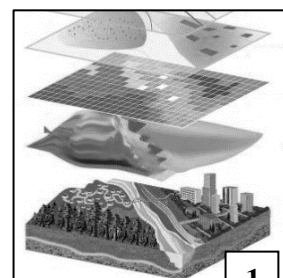

- 1** 2. Koliki je udio najmlađe dobne skupine stanovništva na prikazanom dijagramu? _____

- 2** 3. U kojim je dvjema dobnim skupinama na dijagramu najmanji udio muškog u odnosu na žensko stanovništvo?

_____ i _____

- 1** 4. Slika 1 prikazuje digitalizaciju geografskih sadržaja u nekom prostoru. Puni naziv računalnog sustava za ovakvu obradu prostornih podataka je _____.

- 2** 5. Slika 2 prikazuje naslovnicu novina koje izdaje najveća organizacija iseljenih Hrvata u Sjevernoj Americi. Ime ove organizacije je _____.
- Ime grada u kojem se nalazi sjedište ove organizacije je _____.

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA POVEŽI POJMOVE UPISIVANJEM SAMO JEDNOG SLOVA NA CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOM STUPCU. JEDAN POJAM IZ DESNOG STUPCA NE MOŽE SE POVEZATI.

- 2** 6. Poveži organizacije s godinom u kojoj Hrvatska postaje njihova članica.

_____ MOO	A) 2000.
_____ NATO	B) 1992.
_____ Vijeće Europe	C) 1996.
_____ WTO	D) 2013.
	E) 2009.

- 2** 7. Poveži gradove s pripadajućim geografskim širinama.

_____ Bjelovar	A) 46° 18' s. g. š.
_____ Đakovo	B) 44° 51' s. g. š.
_____ Slavonski Brod	C) 45° 54' s. g. š.
_____ Varaždin	D) 45° 19' s. g. š.
	E) 45° 09' s. g. š.

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA DOPUNI REČENICE.

- 3** 8. Grb Republike Hrvatske sastoji se od _____ i krune. Ime hrvatske regije čiji se povijesni grb u kruni hrvatskog grba nalazi na trećem mjestu je _____.
Grb Dubrovačke Republike nalazi se na _____ mjestu. (upiši na crtu redni broj)
- 2** 9. Vrsta tla koja prevladava u Panonskoj Hrvatskoj uz riječne tokove je _____, a vrsta tla koja prevladava u Istri je _____.
- 1** 10. Naziv za isprana tla koja najčešće nastaju na padinama gora i planina je _____.

**U SLJEDEĆA TRI ZADATKA DOPUNI REČENICE I ZAOKRUŽI SLOVO
ISPRED SAMO JEDNOG TOČNOG ODGOVORA.**

- 2** 11. Proces povećanja udjela starog stanovništva u ukupnom broju stanovnika naziva se _____.
Među navedenim postotcima zaokruži slovo ispred udjela starog stanovništva u Republici Hrvatskoj 2011. godine.
a) 8,2 %   b) 13,5 %   c) 24,08 %   d) 29,1 %
- 3** 12. Obalno more se dijeli na _____ i teritorijalno more. Izvan teritorijalnog mora nalazi se morski pojas u kojem država više nema suverenitet no i dalje ima suverena prava radi istraživanja i iskorištavanja prirodnih bogatstava ovog pojasa. Naziv ovog pojasa mora je _____.
Koji se od navedenih otoka nalazi u teritorijalnom moru Republike Hrvatske?
a) Biševo   b) Kornati   c) Korčula   d) Lastovo
- 2** 13. Većina članica Europske unije, tada Europske zajednice, priznala je Republiku Hrvatsku _____ (upiši datum) i taj dan obilježava se kao Dan međunarodnog priznanja Republike Hrvatske.
Koja od navedenih država je Hrvatsku prva priznala?
a) Austrija   b) Njemačka   c) Slovenija   d) Vatikan

**U SVAKOM OD SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA DVA SU ODGOVORA TOČNA.
ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

- 2** 14. Koje su od navedenih uzvisina građene od vulkanskih i preobraženih stijena?
a) Ćićarija   b) Medvednica   c) Papuk   d) Plješivica   e) Sniježnica
- 2** 15. Koje od navedenih rijeka dijelom toka čine prirodnu granicu Hrvatske sa Slovenijom?
a) Dobra   b) Dragonja   c) Mirna   d) Sava   e) Sutla

16. Koji su od navedenih gradova regionalna središta?
a) Daruvar   b) Dubrovnik   c) Makarska   d) Ploče   e) Pula

17. U koja dva od navedenih područja prevladava umjereno topla vlažna klima s vrućim ljetom?
a) Imotsko polje   b) Istočna Slavonija   c) otok Hvar   d) Pelješac   e) Zapadna Istra

U SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA POVEŽI PAROVE UPISIVANJEM SAMO JEDNOG SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

18. Poveži opise tunela s njihovima imenima.
- A) Najdulji tunel u Hrvatskoj   B) Tunel kroz Velebit
- _____ „Mala Kapela“   _____ „Sveti Marko“   _____ „Sveti Rok“
- _____ „Tuhobić“   _____ „Učka“

19. Poveži planine s pripadajućim vrhovima.
- A) Plješivica   B) Biokovo
- _____ Ozeblin   _____ Seliški vrh   _____ Sveti Jure
- _____ Veliki Zavižan   _____ Vojak

20. Poveži akumulacijska jezera s rijekama na kojima se nalaze.
- A) Perućko jezero   B) Ormoško jezero
- _____ Cetina   _____ Dobra   _____ Drava
- _____ Mura   _____ Krka

21. Poveži rijeke crnomorskog slijeva s gradovima kroz koje protječu.
- A) Bednja   B) Orljava
- _____ Đakovo   _____ Ludbreg   _____ Našice
- _____ Nova Gradiška   _____ Požega

U SLJEDEĆEM ZADATKU POVEŽI POJMOVE UPISIVANJEM SAMO JEDNOG BROJA I JEDNOG SLOVA NA CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOM STUPCU. JEDAN POJAM IZ SREDNJEG I JEDAN POJAM IZ DESNOG STUPCA NE MOŽE SE POVEZATI.

22. Navedene skupine Hrvata poveži s gradovima i državama u kojima žive.
_____ Bunjevci	1) Italija	A) Molise
_____ Gradišćanski Hrvati	2) Rumunjska	B) Železno
_____ Moliški Hrvati	3) Srbija	C) Subotica
	4) Austrija	D) Carasova

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ TABLICE.

Tablica 1. Vanjske migracije hrvatskih državljana prema zemlji podrijetla / odredišta u 2018. godini

Zemlja podrijetla / odredišta	Broj doseljenih	Broj odseljenih
Ukupno	8619	36 413
Europa	7944	35 111
	2798	21 605
Austrija	388	2553
Bosna i Hercegovina	2474	2534
	197	2045
Srbija	671	1321
Švicarska	361	852
Švedska	55	790
Italija	282	657
Ujedinjeno Kraljevstvo	97	562
Slovenija	106	523
Norveška	30	258

Prostor za računanje:

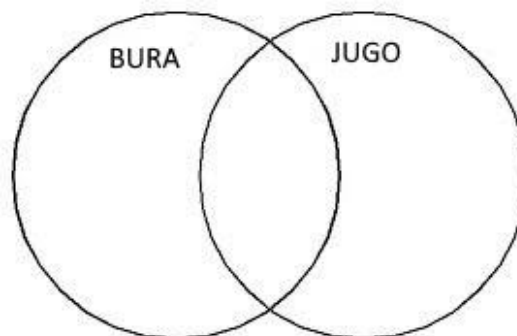
Izvor: Državni zavod za statistiku; Priopćenje; Migracije stanovništva Republike Hrvatske u 2018. godini
Zagreb, 24. srpnja, 2019.

23. Upiši u tablicu **1** imena odgovarajućih država uz podatke o broju doseljenih i odseljenih.
24. U 2018. godini ukupan broj doseljenih hrvatskih državljana iznosio je _____.
Od država navedenih u tablici, ime države koja je na 2. mjestu prema broju doseljenih hrvatskih državljana u Hrvatsku je _____.
25. U 2018. godini u europske države odselilo je _____ hrvatskih državljana (upiši broj), a broj odseljenih na druge kontinente iznosio je _____.
26. Ime europske države koja je na drugom mjestu prema broju odseljenih hrvatskih državljana je _____. Ime države Sjeverne Europe u koju je odselio najveći broj hrvatskih državljana je _____.

**U SLJEDEĆEM ZADATKU RAZVRSTAJ POJMOVE UPISIVANJEM SLOVA
U ODGOVARAJUĆE DIJELOVE KRUGOVA I NJIHOV POVEZANI DIO.
U SVAKI DIO MORAJU BITI UPISANA PO DVA SLOVA.**

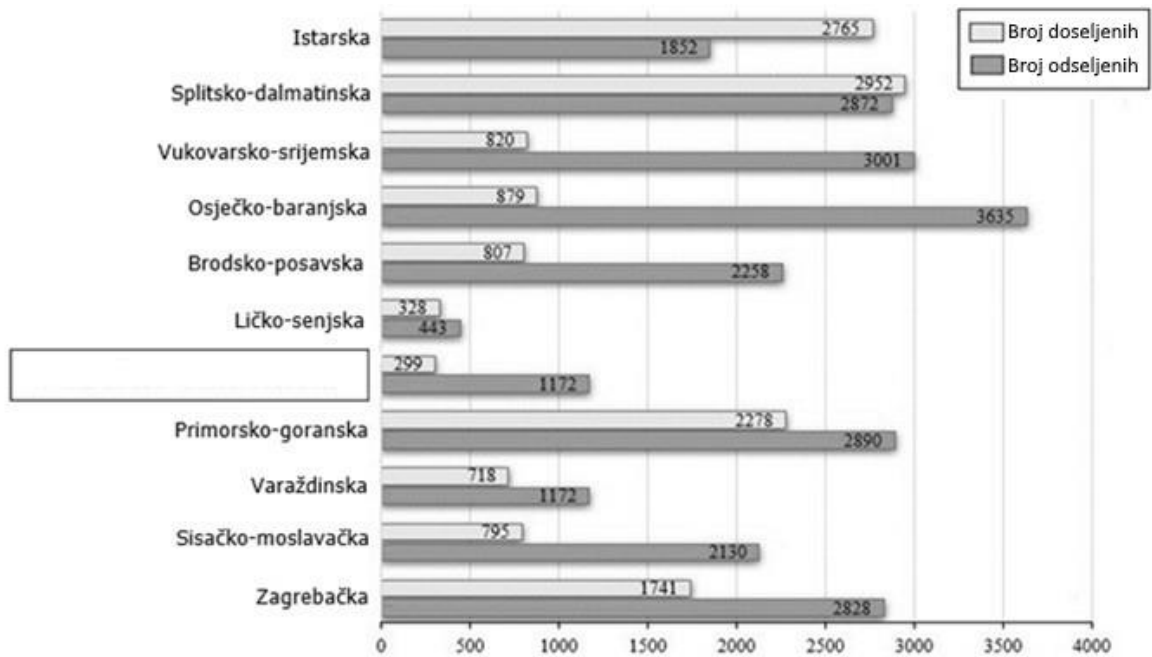
27. Navedene pojmove razvrstaj za navedene vjetrove.

- A – topao vjetar
- B – puše s kopna prema moru
- C – utječe na plovidbu morem
- D – javlja se tijekom cijele godine
- E – uzrokuje stvaranje najvećih valova u
Jadranskom moru
- F – puše na mahove

SLJEDEĆIH SEDAM ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ GRAFIČKOG PRILOGA I KARTE.

Vanjske migracije stanovništva za odabrane županije Republike Hrvatske u 2018. godini

Izvor: Državni zavod za statistiku, Priopćenje: Migracije stanovništva Republike Hrvatske u 2018. godini Zagreb, 24. srpnja, 2019.

1 28. Upiši u pravokutnik na grafičkom prikazu ime županije na čijim se granicama prema drugim županijama nalaze Papuk, Krndija, Psunj i Dilj.

3 29. Imena dviju županija s najvećim brojem odseljenog stanovništva su

_____ i _____.

Na priloženoj karti označi ove županije upisivanjem početnog slova njihovog imena. Ukupan broj odseljenog stanovništva u županijama koje se dijelom nalaze u Gorskoj Hrvatskoj je

_____.

Prostor za računanje:

2 30. Imena dviju županija koje su imale veći broj doseljenog stanovništva u odnosu na broj odseljenih su _____ i _____.

Na priloženoj karti označi ove županije upisivanjem početnog slova njihovog imena.

2 31. Ime površinom najveće županije Hrvatske je _____.

Ime grada koji je upravno središte ove županije je _____.

2 32. Ime površinom najveće županije Panonske Hrvatske je _____.

Razlika između broja doseljenih i odseljenih u 2018. godini u ovoj županiji je iznosila

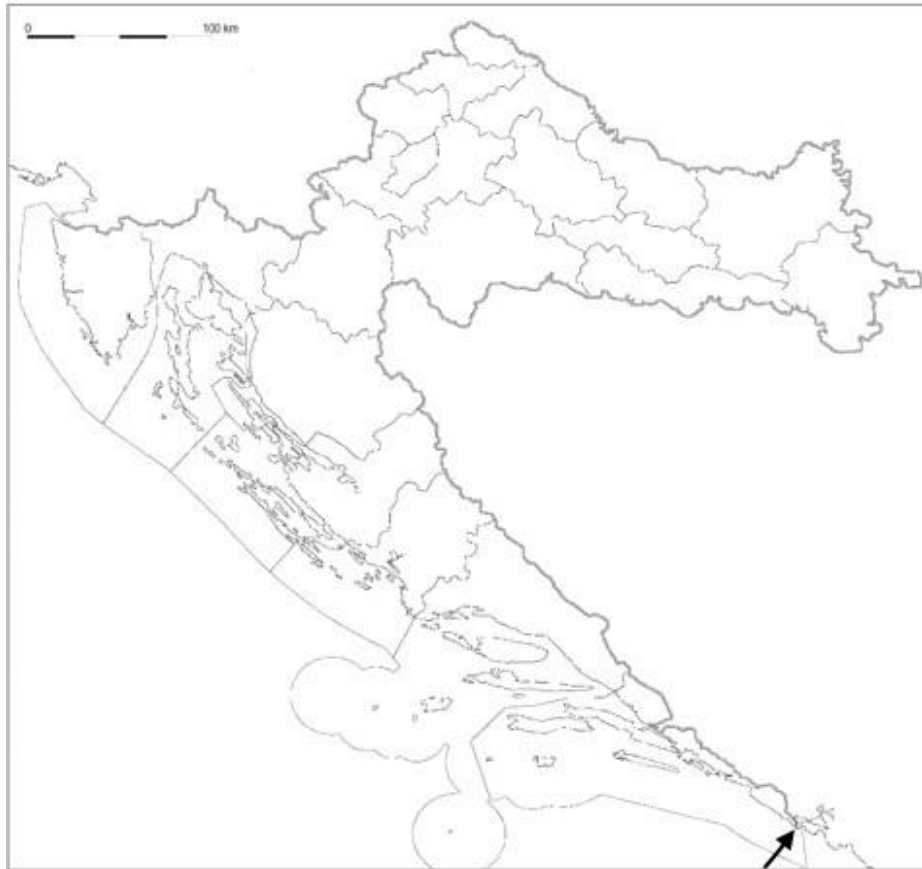
_____.

Prostor za računanje:

2 33. Ime otoka koji u Hrvatskoj ima najveću godišnju insolaciju (2674 sati) je _____.

Kemijskom olovkom u cijelosti ispuni ovaj otok na priloženoj karti. Puni naziv **podtipa** klime koji je najzastupljeniji na ovom otoku je

_____.

1 34. Ime poluotoka na krajnjem jugu Hrvatske na priloženoj karti označenog strelicom je

_____.

U TEKSTU O EUROPSKOJ UNIJI TRI SU POGREŠNA POJMA. PRONADI IH U TEKSTU I PREPIŠI U PRVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH U DRUGI STUPAC, U ISTOM REDU, UPIŠI TOČNE POJMOVE.

3 35. Hrvatska je 1. srpnja 2014. godine postala članica Europske unije. Tri najvažnije institucije Europske unije su Europski parlament, Europska komisija i Vijeće Europske unije koje čine državni čelnici država članica. Države članice Europske unije svakih se osam mjeseci izmjenjuju u predsjedanju Vijećem Europske unije. Od 1. ožujka 2020. godine Hrvatska predsjeda Vijećem Europske unije.

POGREŠAN POJAM	TOČAN POJAM